

"תורה לשמה" – קורסים תשע"ח

תלמוד, רמה א' / הרב ד"ר מימי פייגלסון

תלמוד רמה ב' / הרב דיאנה וילה

במהלך השנה נלמד מסכת מכות בתלמוד הבבלי ברצף. המסכת משלימה את דיני העדות שבמסכת סנהדרין ומתייחסת לעדים הזוממים בפרט. כמו כן היא עוסקת בעונשי הגלות (לרוצח בשגגה, כולל נושא ערי המקלט) והמלקות. מדובר בתחומים שהם לרוב לא הלכה למעשה עבורנו, אך הם חושפים אותנו לחשיבה משפטית מרתקת של חכמי התלמוד. לאחר עיון ראשוני עם פירוש רש"י, הסטודנטים יעינו בחברותא במקורות מספרות הראשונים ובסוגיות נבחרות אף מאחרונים, כתבי יד וספרות המחקר, בהתאם להנחיות המרצה. לאחר מכן נקיים דיון משותף בסוגיות.

אליהו, אלישע, מיכיהו ועוד: מבט כללי על סיפורי הנביאים / פרופ' אלכסנדר רופא
הסוגות בסיפורי הנביאים: לגנדות למיניהן (בייחוד על אלישע); הפראדיגמות והפראבולות (מיכיהו בן ימלה, יונה ועוד); טיבו של הסיפור הגדול על אליהו, ה' והבעל (מל"א ט"ז - י"ט 18).

טעימות מהיצירה המזרחית-עכשווית / גבריאל אבן צור
שיעור על הגישה הספרדית להלכה, שיעור על התאולוגיה של בן אמוזג, שיעור על נשים במסורת הספרדית ושיעור על הציונות והמזרחים

דורשות טוב - קריאה פמיניסטית במקרא, בחז"ל ובהלכה / הרבנית דבורה עברון
פרשנות פמיניסטית מבקשת להתבונן בטקסט מנקודת מבט מגדרית. זו פרשנות שתרה אחר הבניות מגדריות, מסרים חברתיים, אופנים שבהם טקסט ותרבות מטפחים נשיות וגבריות ומשפיעים על נשים וגברים כפרטים וכחברה. במפגשים שלנו נלמד מהי פרשנות פמיניסטית ונדגים אותה באמצעות מקורות יהודיים מתקופות שונות

"כי התורה נצחית בכל אדם ובכל זמן" - ספר בראשית כספר מסע / הרב ד"ר מימי פייגלסון

אדמו"רי החסידות הותירו לנו עומק פרשני ורוחני בקריאתם את פרשיות השבוע. בקורס זה נפגוש 7 צדיקים חסידיים ושאלותיהם לגבי מסע הבריאה והחיים שלנו. מה משמעות הבריאה? כיצד בונים / לשם מה בונים תיבה במאה ה-21? כיצד תכונותינו הארציות משתלבות בעבודת הלב והנשמה? מה יש לנו לחפש בהר המוריה? היכן פוגשים / כיצד פוגשים את האלוקות? טלטלות הדרך, לשם מה? אלה הן חלק מן השאלות שנדון בהן. לימוד בחברותא של מקורות ראשוניים וניתוח עומק יחד בשיעור ינחו את הלימוד שלנו הסמסטר.

פרשת שבוע בראי הספרות העברית / ד"ר חנה השקס
זהות וחירות מגושן ועד סיני בלימוד שש הפרשיות, מ"ויחי" עד "יתרו": נבחן את נושא הזהות המתגבשת של עם ישראל תוך כדי שאיפה לחירות והתמודדות עם הגשמתה של שאיפה זו. השיעור כולל הכנה ודיון על הקטעים הרלוונטיים בפרשת השבוע, פרשנים, וכן קטעי הגות ושירה בנושא החירות והזהות.

ויחי: כוחה של צוואה
שמות: עבודות אלימות והשפלה.
וארא: בחירה חופשית
בא: כל דאלים גבר?
בשלח: אמנות
יתרו: החוק והחירות

מדרש אגדה / ד"ר תמר קדרי

הקורס יעסוק במדרשי חז"ל לשיר השירים במקורות התנאיים והאמוראיים, ובקורפוס הגדול מכולם שיר השירים רבה, מדרש ארץ ישראל שנערך בסביבות המאות השישית והשביעית לספירה. נשאל מה מקומו של שיר אהבה אנושי בין גבר לאישה בקורפוס המקראי, מה משמעות האהבה הדתית, מדוע כונתה מגילת שיר השירים "קודש קודשים", כיצד ניתן להצפין משמעות של טכסט מקהל יעד מסויים. נבחן כיצד דרשו חז"ל את הפסוקים של שיר השירים בכלים מגוונים ויצירתיים על מנת ללמד, לעודד, ולהעביר מסרים חינוכיים ותיאולוגיים לבני דורם. נעמוד על דרכי העיצוב הספרותי של המקורות, על אופני העריכה ונכיר את ספרות המחקר המרכזית בתחום.

מסורת, יצירה ופרשנות מחז"ל ועד הציונות / ד"ר אריאל פיקאר

הקורס יעסוק בשלוש סוגיות מרכזיות:

- א. בין מסורת למדרש - ביהדות מתקיים דיון לאורך הדורות על היחס בין חשיבותה של המסורת לבין סמכותם של חכמים לחדש וליצור מתוך התורה.
- ב. בין דאורייתא לדרבנן - לפי ההלכה ישנו הבדל משמעותי בין מצוות ואיסורים מן התורה לבין מצוות ואיסורים שקבעו החכמים. אך כיצד אנו יודעים להבדיל ביניהם? בנושא זה נחלקו הרמב"ם והרמב"ן בספר המצוות. מחלוקת זו מבטאת מחלוקת עמוקה יותר ביחס שבין תורה שבכתב לתורה שבעל פה, ובמשמעות המימד האנושי של התורה ותפקידם של החכמים.
- ג. ציונות כפרשנות מודרנית ליהדות - פרשנות היהודית לא נפסקה לעולם. בעת החדשה מציעה הציונות פרשנות מודרנית ליהדות. אנו נפגוש פרשנויות ציוניות שונות בכתביהם של הרב קוק ואחד העם.

התהליך ההלכתי: ניתוח מערכתי / הרב פרופ' יעקב רוט

בקורס זה נעסוק בעקרונות הבסיסיים של התהליך ההלכתי, כללים המסדירים את תפקוד התהליך: דאורייתא/דרבנן, כוח התקדים לעומת שיקול דעתו של הפוסק, מקור הסמכות הרבנית והיקפה, סמכות רבנית לגבי עניינים מדאורייתא, "מקורות חוץ-הלכתיים" והכללים המערכתיים שעניינם השימוש הלגיטימי במקורות אלה

לשוני כוננת - פיוט ותפילה - פתוח סגור פתוח / הרב אורי קוריזר

במהלך הסדנא נחקור לנו אחר ניגונים, פיוטים שירה וזמר עברי הקשורים לתפילה. נצא למסע לימודי שמתחיל טרם התהוות תפילת הקבע. דרך נוסחי התפילה ובהתבוננות בסידור כמזמן התחדשות ויצירתיות. כל זאת דרך קריאה במקורות וגם בשירה. נתנסה ביצירת הקשרים. חדשים לתפילות הקדומות, וניצור חיבורים בין ישן וחדש ובין מזרח למערב. חידושים שהם בבחינת "חדש ימינו כקדם" - חידוש שקשור לקדום.